

Seletuskiri

Haridus- ja teadusministri 6. detsembri 2023 a. käskkirja nr 339 „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine „Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses“ elluviimiseks“ muutmise eelnõu juurde

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Käskkirja eelnõuga muudetakse haridus- ja teadusministri 6. detsembri. 2023. a käskkirja nr 339 „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine „Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses“ elluviimiseks“ (edaspidi ka käskkiri).

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 (edaspidi ÜSS2021_2027) alusel.

Muudatuste eesmärgiks on täpsustada tegevuse 2.3 läbiviimist ja koolituste sihtrühma ning RKT-koolituste rahastamist.

Käskkirja lisa 1 kehtestatakse uue terviktekstina.

Lisas 2 on muudetud punkti 7.2, mille kohaselt õppekulude hüvitamine toimub seitsmendal kuul 30% õppeaasta hinnast.

Käskkirja eelnõu ja seletuskirja koostas täiskasvanuhariduse ja oskuste osakonna vanemnõunik Ena Drenkhan (tel 735 0110, ena.drenkhan@hm.ee). Eelnõu ja seletuskirja koosõla ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava ja Õiglase ülemineku fondi reeglistikuga on kontrollinud strateegia- ja finantsosakonna välisvahendite juht Inge Oopkaup (tel 735 0279, inge.oopkaup@hm.ee), välisvahendite nõunik Ragne Hoff (tel 735 0306, ragne.hoff@hm.ee) ja peaekspert Meelis Aunap (tel 735 0105, meelis.aunap@hm.ee).

Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Haridus- ja Teadusministeeriumi õigussakonna õigusnõunik Kadi Mölder (tel 735 0234, kadi.molder@hm.ee).

Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu lisa 1 punkti 2.2.1 on lisatud, et elluviija koostatavas iga-aastases tegevuskavas kinnitatakse mh vastuvõetavate eeldatav üliõpilaste arv.

Eelnõu lisa 1 punkti 2.3 on täiendatud ja lisatud, et täienduskoolituse õppekavad peavad lisaks rohe- ja digioskuste moodulitele ka sisaldama üldoskuste mooduleid või käsitletakse üld-, rohe- ja digioskusi läbivate teemadena koolitustel, kus see on asjakohane.

Lisatud on täiskasvanutele suunatud teavitus- ja populariseerimistegevuste läbiviimine, mis kujundavad positiivset hoiakut elukestvalt õppimiseks ning aitavad kaasa õppimisvõimaluste kohta info kättesaadavuse parandamisele nii täiskasvanud elanikkonna kui tööandjate hulgas. Muuhulgas toimub Ida-Virumaal täiskasvanuhariduse tunnustamise konkurss ja täiskasvanud õppija nädala tähistamine. Neid tegevusi veab eest Harno töötajate koosseisus asuv Ida-Virumaa täiskasvanuhariduse koordinaator, kes muude tegevuste hulgas koordineerib ka täiskasvanuhariduse võrgustiku tegevust. Võrgustikku kuuluvad kohalike omavalitsuste, piirkonna täiskasvanuharidust edendavate organisatsioonide, kolmanda sektori ja tööandjate

esindajad, kes osalevad kohalike õpisündmuste, infoürituste ning teisi õppimist toetavate tegevuste elluviimisel. Võrgustikutegevuste eesmärgiks on tuua inimesi õppimise juurde, innustada neid uusi oskusi omandama ja oma õpiteed jätkama. Võrgustik koostab ühise tegevuskava, mille alusel viiakse tegevused ellu.

Käskkirja alusel tegutsev Ida-Virumaa täiskasvanuhariduse võrgustik (nn püsiv võrgustik) on regionaalne, pikaajaline ja strateegilise eesmärgiga koostööplatvorm, mis kujundab kogu piirkonna õppimiskultuuri, koordineerib teavitust ning toetab süsteemset koostööd ja elukestva õppe arengut. Avatud taotlusvooru projekti raames tegutseda võivad projektipõhised võrgustik on ajutise, kitsama eesmärgiga ja tegevuspõhised, keskendudes konkreetse sihtrühma õppesse toomisele läbi kindlate projektitegevuste (nt koolitused, mentorlus, sihitud teavitus).

Tabel 1. Erinevused ÖÜF avatud taotlusvooru tegevustega võrreldes

Aspekt	Püsiv Ida-Virumaa võrgustik	Projektipõhine võrgustik
Eesmärk	Populariseerida elukestvat õpet maakonna tasandil	Tuua konkreetse projekti sihtrühm õppima
Sõnumid	Üldised, piirkondlikud, strateegilised	Projekti-spetsiifilised, sihtrühmapõhised
Tegevused	Suured kampaaniad, ühisüritused, süsteemne teavitus	Projekti infopäevad, õpisündmused, otsesuhtlus, värbamine
Ulatus	Kogu maakond	Projekti sihtrühm ja partnerid
Kestus	Pidev ja pikaajaline	Ajutine, seotud projektiperioodiga
Koordineerimine	Täiskasvanuhariduse koordinaator	Projekti meeskond

On täpsustatud, et läbiviidavad Ida-Virumaad puudutavad tööjõuvajaduse poliitikaanalüüsid ja -uuringud on sisendiks tasemeõppe pakkumise, täienduskoolituste ning õppimist toetavate tegevuste paremaks sihistamiseks.

Eelnõu lisa 1 punkti 3.1 toodud näitajate tabelis on täpsustatud, et arvestus osalejate üle, kes said lahkudes kvalifikatsiooni toimub tunnistuste alusel. Tunnistuse väljastamist tõendab koolituse ja mikrokvalifikatsiooniõppe lõpetamise otsus või nende koopia lõpetajate andmetega või õppeasutuse lõpudokumentide registri väljavõtte lõpetanute tunnistuste kohta või väljavõtte infosüsteemist Juhan või Eesti Hariduse Infosüsteemist EHIS koolituse lõpetanute tunnistuste kohta.

Eelnõu lisa 1 punktis 3.2 on muudetud 2029. a lõpuks õppekavadele vastuvõetud õppurite sihttaseme selgitus - 1 300 uut õppurit ja on välja jäetud kutse- ja kõrghariduse eristamine (seni vastavalt 550 õppurit kõrghariduses ja 750 kutsehariduses).

Eelnõu lisa 1 punkti 6 on täiendatud ja lisatud koolituste (sh mikrokvalifikatsiooniõppe) sihtrühma täpsustus – sihtrühmaks on Ida-Virumaal elavad või töötavad täiskasvanud, kes ei osale samal ajal tasemeõppes. Vabade kohtade olemasolul võib võtta osalejaid ka mujalt. Ida-Virumaa jaoks on oluline, et koolitused toimuksid Ida-Virumaal.

Eelnõu lisa 1 punkti 9.7 on täiendatud ja lisatud, et abikõlblikud on täiskasvanutele suunatud koolituste, teavitus- ja populariseerimistegevuste, ürituste korraldamise ja uuringute läbiviimisega seotud kulud.

Sealhulgas on abikõlblikud tööealisele elanikkonnale suunatud täienduskoolitused ja nendega seotud toetavad tegevused, mida korraldab kas elluviija või Haridus- ja Teadusministeerium riikliku täienduskoolituse tellimuse raames. Riikliku täienduskoolituse kulud sh mikrokvalifikatsiooniõppe pakkumise kulud on abikõlblikud haridus- ja teadusministri

2.10.2018 määrusega nr 29 „Riikliku täienduskoolituse tellimuse koostamise ja esitamise ning täienduskoolituskoha maksumuse arvestamise kord Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas“ kehtestatud ühikuhindade alusel vastavalt Ühendmääruse §-le 19.

Abikõlblikud on kommunikatsiooniplaani alusel elluviidavad teavitus- ja populariseerimistegevused ning koostöös täiskasvanuhariduse võrgustikuga korraldatavad õppimist toetavad tegevused, sealhulgas kohalikud infoüritused ja õpisündmused.

Ida-Virumaa täiskasvanuhariduse tunnustamise konkursi ning täiskasvanud õppija nädala tähistamisel on abikõlblikud järgmised kulud: teavituskulud, meened ja auhinnad osalejatele, tunnustussündmuse korralduskulud, kohalikud infoüritused ja õpisündmused ning muud kohapealsed õppimist populariseerivad tegevused.

Kõigis teistes maakondades toimub maakondlike täiskasvanuhariduse võrgustike tegevus, täiskasvanuhariduse tunnustamise konkursi elluviimine ning täiskasvanud õppija nädala tähistamine Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava tegevuse „Täiskasvanuhariduse arendamine ja mitteformaalsete õppimisvõimaluste pakkumine” raames.

Eelnõu lisa 1 punkti 10.4 täpsustatakse ja lisatakse, et riikliku koolitustellimuse alusel läbiviidavate täienduskoolituste rahastamine toimub vastavalt haridus- ja teadusministri 2.10.2018 määruses nr 29 „Riikliku täienduskoolituse tellimuse koostamise ja esitamise kord ning akadeemilise tunni maksumus õppekavarühmade kaupa Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas“ sätestatule. See vabastab kohustusest koguda osalejate tunnistusi.

Eelnõu lisa 2 punktis 7 täpsustatakse, et tasemeõppe õppekoha kulud ühel õppeaastal õppetöö mahuga vähemalt 60 EKAPi hüvitatakse õppekoha õppimise jätkamise tõendamisel õppeaasta 7. kuul 30% õppeaasta maksumusest. Muudatuse eesmärk on viia väljamakse ajastus paremasse vastavusse õppe tegeliku kestusega. Kuuendal kuul ei ole õppija veel õppinud kuut täiskuud, mistõttu ei kajasta senine ajastus piisavalt õppimise jätkumise fakti. Seitsmendal kuul tehtav väljamakse võimaldab veenduda, et õppija jätkab õpinguid peale kuute kuud.

2. Eelnõu mõjud

Täiendavaid mõjusid horisontaalsetele teemadele käskkirjade muutmisel ei esine.

3. Käskkirja kehtivus

Käskkiri hakkab kehtima üldises korras. Käskkirja kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 1. aprillist 2026, kuna täiskasvanuhariduse tunnustamistegevused algavad samast kuupäevast ning nende kulude abikõlblikkuse tagamiseks on põhjendatud rakendada käskkirja alates tegevuste algusest.

Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja saadeti arvamuse avaldamiseks Riigi Tugiteenuste Keskusele ning Haridus- ja Noorteametile. Kooskõlastustabel on lisatud seletuskirja lisana.